

Suvestinė redakcija nuo 2018-05-26 iki 2018-07-31

Įsakymas paskelbtas: TAR 2018-05-04, i. k. 2018-07073

**LIETUVOS TRANSPORTO SAUGOS ADMINISTRACIJOS
DIREKTORIUS
ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS TRANSPORTO SAUGOS ADMINISTRACIJOS NULINĖS TOLERANCIJOS
KORUPCIJAI POLITIKOS PATVIRTINIMO**

2018 m. balandžio 16 d. Nr. 2BE-128

Vilnius

Siekdamas užtikrinti veiksmingą korupcijos prevencijos vykdymo ir kontrolės Lietuvos transporto saugos administracijoje sistemą:

1. T v i r t i n u Lietuvos transporto saugos administracijos nulinės tolerancijos korupcijai politiką (pridedama).

2. Į p a r e i g o j u Lietuvos transporto saugos administracijos ir kitų struktūrinių padalinių vadovus užtikrinti, kad:

2.1. vadovaujamo struktūrinio padalinio darbuotojai su šiuo įsakymu susipažintų per dokumentų valdymo sistemą „Avilys“, o valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, (toliau – darbuotojai), kuriems nesuteiktos teisės naudotis minėta sistema, su šiuo įsakymu būtų supažindinti pasirašytinai;

2.2. šiuo įsakymu patvirtintos Lietuvos transporto saugos administracijos nulinės tolerancijos korupcijai politikos būtų laikomasi.

3. P a v e d u Projektų valdymo skyriui su šiuo įsakymu supažindinti visus Lietuvos transporto saugos administracijos darbuotojus.

L. e. Administracijos direktoriaus pareigas

Genius Lukošius

PATVIRTINTA

Lietuvos transporto saugos administracijos
direktorius 2018 m. balandžio 16 d. įsakymu
Nr. 2BE-128

LIETUVOS TRANSPORTO SAUGOS ADMINISTRACIJOS NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKA

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA) yra skaidriai, sąžiningai ir atsakingai veikianti įstaiga, puoselėjanti nepriekaištingą dalykinę reputaciją ir klientų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, bei visuomenės pasitikėjimą ja. LTSA aiškiai pasisako prieš kyšininkavimą ir korupciją. LTSA netoleruoja jokių korupcijos pasireiškimo formų ir korupcinio pobūdžio veikų.

2. Lietuvos transporto saugos administracijos politika (toliau – Politika) nustato pagrindinius LTSA korupcijos prevencijos principus ir reikalavimus bei jų laikymosi užtikrinimo gaires, kurių įgyvendinimas sudaro prielaidas bei sąlygas užtikrinti skaidrią LTSA veiklą ir užkirsti kelią korupcijai. Ši Politika kartu su Lietuvos transporto saugos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, elgesio kodeksu, patvirtintu Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 2BE-234 „Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, elgesio kodekso patvirtinimo“ yra LTSA antikorupcinės veiklos diegimo į LTSA organizacinę kultūrą sudėtinė dalis.

3. Politika taikoma visiems LTSA valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį bei skirta ugdyti minėtų asmenų atsakomybę, apsaugoti juos nuo konfliktinių situacijų, netoleruotino elgesio, neskaidrios veiklos ir korupcijos apraiškų.

4. Šioje Politikoje vartojamos sąvokos:

4.1. **Darbuotojas** – LTSA valstybės tarnautojas arba darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

4.2. **Interesų konfliktas** – situacija, kai LTSA darbuotojas, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, priima sprendimus, dalyvauja juos priimant ar atlieka kitus veiksmus, ar įvykdo pavedimą, kuris susijęs su jo privačiais interesais.

4.3. **Kyšis** – paperkamoji dovana, siekiant finansinės ar kitokios naudos, skatinant atlikti neteisėtą, neetišką ar pasitikėjimą valstybės tarnyba ir / ar darbuotoju griaunantį veiksmą.

4.4. **Korupcija** – piktnaudžiavimas LTSA suteiktais įgaliojimais, siekiant turtinės ar kitokios naudos sau arba kitam asmeniui. Korupcijos formomis yra laikomas kyšininkavimas, sukčiavimas, nepotizmas, interesų konfliktas, protekcionizmas, prekyba poveikiu bei kitos teisės aktuose nurodytos korupcijos formos.

4.5. **Nepotizmas** – pasinaudojimas tarnybine padėtimi giminėms ar draugams proteguoti.

4.6. **Protekcionizmas** – veikla, kuria siekiama apsaugoti, remti ar proteguoti vienus verslo subjektus kitų subjektų atžvilgiu.

4.7. **Sukčiavimas** – svetimo turto arba turtinės teisės įgijimas apgaule, turtinės prievolės išvengimas arba jos panaikinimas.

Kitos Politikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme bei kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS ANTI-KORUPCIJOS ĮSIPAREIGOJIMAI

5. LTSA vadovai, turintys pavaldžių darbuotojų, atsako už tai, kad būtų užtikrintas atitinkamų veiksmų bei vidaus kontrolės priemonių įgyvendinimas, siekiant užkirsti kelią ir atskleisti kyšininkavimo ir korupcijos atvejus.

6. Kiekvienas LTSA darbuotojas yra individualiai atsakingas už susipažinimą su šia Politika, privalo laikytis Politikos nuostatų ir įsipareigoja:

6.1. **Prekybos poveikiu ir kyšininkavimo srityje** netoleruoti jokių kyšininkavimo apraiškų ir prekybos poveikiu, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nesiūlyti, neduoti ir neleisti duoti kyšių, jų neprašyti ir nepriimti, taip pat ir per trečiuosius asmenis. Nustačius prekybos poveikiu ir / ar kyšininkavimo požymius, gavus prašymą duoti arba pasiūlymą priimti kyšį, vadovautis **Politikos priede Nr. 1 nurodytais kriterijais**, o pastebėjus, kad kiti darbuotojai elgiasi neetiškai ar jų elgesys kelia įtarimų dėl galimai vykdomų neteisėtų veikų, privaloma informuoti LTSA Prevencijos ir rizikos valdymo skyrių žodžiu, raštu arba pasinaudoti konfidencialia pasitikėjimo linija pasitikiu@ltsa.lrv.lt, tel. Nr. +370 687 45 533.

6.2. **Teisės aktų nuostatų ir elgesio normų laikymosi srityje:**

6.2.1. laikytis norminių teisės aktų, įskaitant šios Politikos nuostatų reikalavimų;

6.2.2. situacijose, kuriose ši Politika, įstatymai ar kiti teisės aktai nenustato atitinkamų elgesio reikalavimų, elgtis taip, kad LTSA darbuotojų elgesys atitiktų visuomenėje priimtinus aukščiausius patikimumo, sąžiningumo ir skaidrumo standartus.

6.3. **Interesų konfliktų srityje:**

6.3.1. vengti bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam pareigų ar funkcijų vykdymui;

6.3.2. LTSA darbo priemonės, finansinius, materialinius ir informacinius išteklius naudoti tik tiesioginėms LTSA funkcijoms vykdyti, išskyrus atvejus, kai kitoks naudojimas yra aiškiai reglamentuotas;

6.3.3. kilus interesų konfliktui ir (ar) esant įtarimų, kad toks konfliktas gali kilti, nedelsdamas imtis veiksmų, numatytų Lietuvos transporto saugos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, elgesio kodekse, patvirtintame Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 2BE-234 „Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, elgesio kodekso patvirtinimo“ ir apie kilusį ar galimai kilsiantį interesų konfliktą informuoti LTSA Prevencijos ir rizikos valdymo skyrių, savo tiesioginį vadovą bei nusišalinti svarstant klausimus ir / ar priimant sprendimus, susijusius su kilusiu interesų konfliktu.

6.4. **Nepotizmo srityje:**

6.4.1. neproteguoti šeimos narių, giminaičių bei draugų įdarbinimo;

6.4.2. netoleruoti situacijos, kai artimais ryšiais susiję asmenys yra tiesiogiai pavaldūs.

6.5. **Dovanų ir svetingumo srityje:**

6.5.1. neteikti ir nepriimti jokių dovanų (dovana suprantama kaip bet koks neatlygintinai perduodamas turtas ar turtinė teisė), kurios galėtų būti suprastos kaip skatinimas ar atlyginimas už sprendimą, palankumo ar išskirtinio vertinimo siekimas visose su LTSA susijusiose veiklose bei **kiekvieną pasiūlymą įvertinti pagal Politikos priede Nr. 2 nurodytus kriterijus**;

6.5.2. priimti / teikti tik oficialias reprezentacijai skirtas, pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas (pvz., suvenyrai) dovanas bei rodyti / priimti siūlomą svetingumą (pvz., dalyvauti parodose, konferencijose ir pan.), jei tokios dovanos / demonstruojamas svetingumas turi aiškiai išreikštą tarnybinių santykių palaikymo tikslą, yra skirta LTSA žinomumui, bendradarbiavimui ir įvaizdžiui stiprinti. **LTSA teikiamos ir priimamos dovanos vienam asmeniui negali viršyti 30 Eur (be PVM)** ir yra skirtos tik bendradarbiavimui

ir / ar LTSA įvaizdžiui stiprinti. Jeigu dovanos vertė viršija 30 (trisdešimt) eurų, ši dovana yra LTSA nuosavybė. Tokios dovanos perduodamos ir registruojamos teisės aktuose nustatyta tvarka. LTSA direktoriaus įsakymu tokia dovana gali būti perduodama naudotis LTSA darbuotojams;

6.5.3. apie siūlomas ar gautas dovanas, išskyrus nedidelės vertės verslo suvenyrus, nedelsdami informuoti LTSA Prevencijos ir rizikos valdymo skyriaus vedėją arba jį pavaduojantį asmenį ir pateikti Politikos 1 priedo 1.4 papunktyje nurodytą informaciją. Išimtis taikoma asmenims, gavusiems dovanų dalyvaujant tarptautiniuose susitikimuose, kurios įprastai yra susijusios su darbuotojo pareigomis, taip pat reprezentacijai skirtoms dovanoms (LTSA simbolika, kalendoriai, knygos, rašikliai ir kitokie informacinio pobūdžio spaudiniai), kurių vertė neviršija 30 (trisdešimt) eurų. Dovanos, viršijančios 30 (trisdešimt) eurų ir / arba išskirtinės naudos siūlymas, gavimas ir teikimas laikomas korupcijos forma, apie kurią gali būti pranešama kompetentingoms institucijoms ir už tokius nusižengimus taikoma Lietuvos teisės aktuose numatyta atsakomybė;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-178](#), 2018-05-25, paskelbta TAR 2018-05-25, i. k. 2018-08422

6.5.4. pinigai negali būti dovanojami arba priimami kaip dovana, nepaisant sumos dydžio. Gavęs pasiūlymą pasipelnyti, darbuotojas turi vadovautis Politikos 1 priedu bei išsiaiškinęs siūlymo pasipelnyti priežastis, nedelsdamas informuoti LTSA Prevencijos ir rizikos valdymo skyriaus vedėją arba jį pavaduojantį asmenį ir pateikti Politikos 1 priedo 1.4 papunktyje nurodytą informaciją.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [2BE-178](#), 2018-05-25, paskelbta TAR 2018-05-25, i. k. 2018-08422

6.6. Piktnaudžiavimo pareigomis srityje:

6.6.1. netoleruoti piktnaudžiavimo einamomis pareigomis, LTSA vidaus teisės aktais suteiktų įgaliojimų viršijimo;

6.6.2. LTSA teikiamomis darbo priemonėmis, finansiniais, materialiniais ištekliais naudotis griežtai laikantis LTSA vidaus teisės aktais ir kitais dokumentais nustatytos tvarkos. LTSA darbuotojai privalo saugoti LTSA turtą, naudojamą darbui atlikti, prireikus – imtis būtinų veiksmų, siekiant užkirsti kelią neteisėtam turto panaudojimui, sugadinimui ar kitiems neteisėtiems veiksams.

6.7. Viešųjų pirkimų srityje:

6.7.1. užtikrinti, kad visi LTSA vardu vykdomi pirkimai būtų atliekami skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai ir teisėtai panaudojant LTSA skirtas lėšas;

6.7.2. atrinkti tiekėjus pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo arba mažiausios kainos kriterijų, tiekėjams sudarant vienodas ir nediskriminacines sąlygas tiek pirkimo, tiek sutarties vykdymo metu;

6.7.3. nustatyti vidaus kontrolės mechanizmus, užtikrinančius anksčiau nurodytų principų įgyvendinimą įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus;

6.7.4. imtis neatidėliotinų veiksmų, jei pasitelkus vidaus kontrolės mechanizmus ir kitas priemones nustatomi Politikos nuostatų ir / ar kitų teisės aktų pažeidimai.

III SKYRIUS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS, PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

7. LTSA vadovai ir struktūrinių padalinių vadovai savo elgesiu formuoja Politikoje numatytą elgesio standartą, užtikrina, kad jų atsakomybei priskirtose veiklos srityse veikla būtų vykdoma tinkamai įgyvendinant šios Politikos nuostatas.

8. Kiekvieno vadovo pareiga – kasdieninis Politikos įtvirtinimas, komunikacija su darbuotojais ir tinkamo elgesio formavimas.

9. Siekiant užtikrinti Politikos nuostatų įgyvendinimą, pažeidimų prevenciją, skaidrumą ir pasitikėjimą, LTSA veikia pasitikėjimo linija elektroniniu paštu pasitikiu@ltsa.lrv.lt arba tel. +370 687 45 533, skirtais informuoti apie galimus ar nustatytus Politikos pažeidimus bei gauti reikiamą su jos vykdymu susijusią informaciją. LTSA garantuoja apie pažeidimus informuojančių asmenų konfidencialumą ir imasi visų priemonių, kad apie Politikos pažeidimus pranešantys asmenys būtų apsaugoti nuo bet kokių neigiamų pasekmių.

10. LTSA Prevencijos ir rizikos valdymo skyrius užtikrina, kad visi galimi Politikos pažeidimai būtų ištirti pagal „5 kodėl“ metodą, siekiant nustatyti tikrąsias pasipelnymo priežastis. Nustačius bet kokias galimas korupcijos apraiškas ar korupcinio pobūdžio pažeidimus LTSA, gali būti sudaryta komisija šioms apraiškoms ir pažeidimams ištirti, įvertinti ir sprendimams priimti. Tyrimo rezultatai, išvados bei pasiūlymai pateikiami LTSA direktoriui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [2BE-178](#), 2018-05-25, paskelbta TAR 2018-05-25, i. k. 2018-08422

11. Bet kuris LTSA darbuotojas, kuris turi įtarimų apie šios Politikos pažeidimus, privalo neatidėliodamas ir tinkamai reaguoti į visus šios Politikos pažeidimus ir apie juos informuoti LTSA Prevencijos ir rizikos valdymo skyriaus vedėją. LTSA palaikomi darbuotojai, kurie praneša apie galimus korupcijos atvejus ir kitus Politikos pažeidimus.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. LTSA darbuotojai privalo būti pasirašytinai supažindinti su šia Politika ir įsipareigoti laikytis Politikos nuostatų. Šios politikos nuostatų pažeidimas laikomas tarnybinių (darbo) pareigų vykdymo pažeidimu ir už juos taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta atsakomybė. Tais atvejais, kai Politikos pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms.

13. Šios Politikos nuostatų pažeidimas gali būti laikomas šiurkščiu darbo pareigų vykdymo pažeidimu, už kurį taikoma teisės aktuose numatyta atsakomybė.

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ IR DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL DARBO SUTARTĮ, ELGESIO REIKALAVIMAI GAVUS PASIŪLYMĄ PRIIMTI KYŠĮ

1. Valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, (toliau – darbuotojas), kuriam pasiūlyta pasipelnyti, privalo:

1.1. aiškiai **atsisakyti** siūlomo pasipelnymo ir **pasiteirauti asmens, dėl kokių priežasčių jis siūlo pasipelnyti** (1 pav.);

(Iliustracija iš Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pranešimo „Korupcijos, kyšininkavimo sampratos. Kaip elgtis, kai siūlomas kyšis“, 1 paveikslėlis)

1.2. asmenį nesiliaujant provokuoti:

1.2.1. **perspėti**, kad jis daro nusikaltimą, bei informuoti, kad bus priverstas kreiptis į teisėsaugos institucijas (2 pav.);

(Iliustracija iš Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pranešimo „Korupcijos, kyšininkavimo sampratos. Kaip elgtis, kai siūlomas kyšis“, 2 paveikslėlis)

1.2.2. **pakviesti** kartu dirbantį (-ius) darbuotoją (-us) kaip **liudytoją (-us)** bei, jeigu yra galimybė, padaryti garso ir (ar) vaizdo įrašą arba nuotrauką;

1.2.3. jeigu yra galimybė, nustatyti asmens, siūlančio pasipelninti, vardą, pavardę, darbovietės pavadinimą, gyvenamąją vietą;

1.3. apie korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų **faktą pažymėti** prašyme suteikti administracinę paslaugą arba patikrinimo akto / protokolo pastabų grafoje, įrašą patvirtinti parašu (jeigu yra galimybė, dar vieno darbuotojo parašu);

1.4. nedelsdamas **informuoti Prevencijos ir rizikos valdymo skyrių** ir aprašyti su įvykiu susijusius darbuotojo ir asmens veiksmus bei aplinkybes, dėl kurių susidarė tokia situacija.

Priedo pakeitimai:

Nr. [2BE-178](#), 2018-05-25, paskelbta TAR 2018-05-25, i. k. 2018-08422

PASIŪLYMO PRIIMTI DOVANAS ARBA KVIETIMUS VERTINIMO KRITERIJAI

1. Prieš priimdamas bet kokią dovaną ar kvietimą į nemokamus renginius, kiekvienas LTSA darbuotojas turi įvertinti tokį pasiūlymą pagal šiuos kriterijus:

1.1. Ar už dovanos/kvietimo priėmimą siekiama įgyti palankumo ar išskirtinio vertinimo bet kokiose su LTSA susijusiose veiklose?

1.2. Ar su dovaną/kvietimą siūlančiu asmeniu šiuo metu LTSA turi kokį nors ryšį (dalyvauja pirkimo procedūrose, siekia gauti LTSA teikiamą paslaugą ir pan.)?

1.3. Ar dovaną/kvietimą siūlantis asmuo dažnai teikia tokius pasiūlymus?

1.4. Ar priėmę dovaną arba kvietimą savo sprendimo negalėsite viešai pagrįsti?

1.5. Ar dovana/kvietimas gali Jums sukelti interesų konfliktą?

1.6. Ar dalyvavimas nemokamame renginyje, į kurį kviečiama, turės neigiamos įtakos LTSA įvaizdžiui ar reputacijai?

1.7. Ar priėmus dovaną/kvietimą būtų jaučiamas koks nors įsipareigojimas dovanotojui?

1.8. Ar su dovanotoju elgiamasi taip, kad leidžiama susidaryti nuomonę, jog dovanos/kvietimo (atsidėkojimo) iš jo laukiama ir tikimasi?

2. Jei bent į vieną iš išvardintų kriterijų atsakoma „Taip“, LTSA darbuotojas turi atsisakyti priimti tokią dovaną ar kvietimą ir apie tai pranešti savo tiesioginiam vadovui ir LTSA Prevencijos ir rizikos valdymo skyriaus vedėjui.

3. Bet kokia dovana ar kvietimas gali būti priimami tik tuo atveju, jei tai susiję su LTSA vykdoma veikla, o dovanos ar kvietimo priėmimas LTSA darbuotojo suderintas su tiesioginiu vadovu.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos transporto saugos administracija, Įsakymas

Nr. [2BE-178](#), 2018-05-25, paskelbta TAR 2018-05-25, i. k. 2018-08422

Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2018 m. balandžio 16 d. įsakymo Nr. 2BE-128 „Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos nulinės tolerancijos korupcijai politikos patvirtinimo“ pakeitimo